

вістичних термінів // За ред. Єрмоленко С. Я. – К.: Либідь, – 2001, с.183). Між термінами і спеціальними поняттями мають бути однозначні відповідники: кожен термін повинен називати окреме поняття, кожному спеціальному поняттю повинен відповідати окремий термін. Випадки невідповідності цьому закону часто уналежнюють до недоліків термінології.

У галузевих терміносистемах прийнято розмежовувати терміни-дублети – повністю еквівалентні за значенням слова, які позначають те саме поняття (терміни різних регіонів, питомі та запозичені, сучасні і застарілі) і терміни-синоніми – найменування близьких, але неоднакових понять, квазісинонімів (часткових синонімів) і текстуальних синонімів. Так, аналізовані нами терміни мають такі синонімічні ряди:

Договір – угода (розм.), пакт (запоз.), трактат (заст.), конкордат (з Ватиканом) (рег.), контракт (запоз.) (Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. Бусел Т. В. – К., Ірпінь: ВТФ Перун, – 2001, с. 79-80).

Статут – устав, кодекс (заст.) (Там же, с. 395).

Документ – акт (контекст.), протокол (контекст.), грамота (заст.), посвідчення, виказка (галицький вар.) (рег.) (Там же, с. 93).

Дозвіл – санкція (запоз.), ліцензія (контекст.), перепустка (квазісин.), віза (квазісин.) (Там же, с. 80).

Кодекс – звід (реєстр, збірка) законів (розм.), норми (моралі) (контекст.) (Там же, с. 167).

Служба – офіція (заст.), бюро (конт.), відомство (конт.), агентство (конт.) (Там же, с. 381).

Як видно з аналізованого матеріалу, у мові права існує чимало різних мовних позначень того ж самого поняття. Притому, той же самий термін може мати як синонім-дублет, так і квазісинонім або ж текстуальний синонім. А якщо серед юридичної термінології є синонімічні номінації для позначення певного поняття, то для більш чіткого розуміння бажано визначити семантичну різницю між ними. Відповідно, у нормативних актах пропонується вносити уточнення подібних термінів.

Мавед Е. О.

*Национальный университет «Одесская юридическая академия»,
доцент кафедры юридической психологии и журналистики, кандидат
медицинских наук, доцент*

ПРОБЛЕМЫ ЗАЩИТЫ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА ПРИ ПРОВЕДЕНИИ МЕДИЦИНСКОГО ЭКСПЕРИМЕНТА

Сегодня проблема проведения медицинского эксперимента приобретает исключительное значение, так как является последним шансом на выздоровление пациента при предварительном использовании имеющихся средств и способов безуспешного лечения.

Медицина 21 века не может обойтись без проведения медицинского эксперимента, в том числе, с участием в них человека. При этом эксперимент должен проводиться с соблюдением юридических гарантий к объектам исследования: соблюдение права на жизнь, на бесплатную медицинскую помощь, на отказ от медицинского эксперимента на любом этапе исследования.

Риск медицинского эксперимента всегда сохраняется, но любая попытка ограничения проведения эксперимента тормозит развитие медицинской науки. Если бы не было экспериментальных исследований, иногда опасных для жизни, то не существовало бы сегодня такого уровня медицины. Имена Л. Пастера, О. Мочутковского, А. Филатова, В. Менделеева, Д. Мечникова, И. Пастера, Н. Пирогова являются этому свидетельством. (Васильев К. Медицина старой Одессы. Оптимум. Одесса. – 2003. 196 с.)

Порядок проведения медицинского эксперимента на человеке впервые получил свое четкое оформление в 1947 году в Нюрнбергском кодексе. В этом документе были изложены основные требования, которые должны соблюдаться при проведении эксперимента с участием человека.

В 1964 году была принята Хельсинская декларация, принятая 18-ой ассамблеей ВМА и впоследствии четырежды дополнявшаяся в 1975, 1983, 1989 и 2000 гг. В 1996 году была принята конвенция о защите прав человека и человеческого достоинства в связи с применением биологии и медицины, которая содержит обязательные нормы, действие которых распространяются на государства, ее подписавшие и ратифицировавшие. В 2005 году Конвенцию подписали 31 из 46 входивших в Совет Европы государств, а 19 государств из числа подписавших, ее ратифицировали. Впервые в Конвенции имеют место положения о защите эмбриона при проведении исследований в пробирке (*in vitro*). При этом создание эмбрионов человека в исследовательских целях запрещено.

Далее были приняты Дополнительные протоколы к Конвенции в 1998 году о запрете клонирования человека и др.

Биомедицинские исследования могут проводиться только в государственных или муниципальных учреждениях системы здравоохранения и должны быть основаны на предварительно проведенном лабораторном эксперименте. Запрещена пропаганда, в том числе, а средствах массовой информации, методов профилактики, диагностики и лечения болезней, лекарственных средств, не прошедших клинических испытаний в установленном законом порядке.

Создавая и развивая новые технологии в медицине, научно-технический прогресс порождает ряд серьезных правовых и социальных проблем, требующих незамедлительного решения по обеспечению безопасности человека, участвовавшие в медицинском эксперименте.

Подводя итог необходимо сделать следующие выводы:

1. Достижения в области проведения медицинского эксперимента открывают неограниченные возможности перед обществом, следовательно, появляется возможность благотворно влиять на сферу жизни и здоровья человека.

2. Результаты научно-технического прогресса в области биомедицины привели к возникновению особого комплекса прав человека, что нуждается в правовой защите; начиная от прав эмбриона на развитие и жизнь и заканчивая правом на достойную смерть;

3. Подробное изучение правовых и социальных проблем, возникающих при проведении медицинского эксперимента, позволяет выявить те права и интересы человека, которым может быть нанесен ущерб в результате применения современных технологий.

4. Реализация прав человека в области биомедицины возможна лишь при условии создания комплекса государственных гарантий.

Писаренко Л. М.

*Національний університет»Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри юридичної психології та журналістики*

ПСИХОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЮРИСТІВ

Професійне спілкування формується в умовах конкретної діяльності, а тому певною мірою вбирає в себе її особливості, є важливою частиною, засобом цієї діяльності. Тому у професійній культурі варто виокремити загальні норми спілкування, що зумовлені характером суспільного ладу і ґрунтуються на матеріалі минулого і сьогодення. Водночас ця культура має індивідуальний характер. Вона виявляється у способах спілкування, що їх обирає суб'єкт у певних ділових ситуаціях щодо конкретних людей.

У роботі юридичного працівника спілкування займає особливе місце. Воно відбувається в рамках різноманітних професійних дій: спілкування з громадянином, який звернувся за юридичною консультацією; профілактична бесіда; адміністративний розбір правопорушень у ході допиту, очної ставки, інших слідчих дій; в процесі судового розгляду.

Особливості спілкування слідчого, інспектора, судді, захисника, адвоката визначаються тим результатом, який повинен бути досягнутий (дача показань, встановлення істини, зміна поведінки громадянином), протіканням в режимі права і правовідносин, контактом, як правило, з непростими людьми, обстановкою напруженості, часто – конфліктності і протиріччя. Тому знання і урахування цих закономірностей, вільне володіння навичками спілкування становить таку професійно важливу якість особистості як комунікативна компетентність.